

LANDSBYGDSUTVECKLING I HALLAND

Nyhetsbrev – nr 1 2005

Tema: Skog - Träförädling

Kurs i knuttimring

- affärsidéer inom träförädling

Nästa kurs på Naturbruksgymnasiet i Svenljunga går av stapeln den 14-18 mars. Kursen ger färdigheter i att bygga i timmer, läsa ritningar och beräkna virkesåtgång, utsyna/tillreda virke för timring, sköta verktyg/utrustning, beräkna virkes- och arbetskostnad. Ingemar Hedin (0325-47700) berättar att tidigare kurser haft deltagare från Halland. Kurskostnad: 3.400 kr + moms exkl. mat och logi.

Uppfinnare i trä

Allt fler byggsystem i trä ser dagens ljus. Ju mer trä i interiörer och i möbler desto bättre är det, menar Benny Refund utanför Lidhult (035-91084) som jobbar som innovationer. En av hans uppfinningar är ett zick-zackformat byggelement på ett patenterat byggsystem av inbäddade träfackverk i skivformat. Det används som byggelement för golv, tak och väggar men även som pelare, bullerplank, trapphus, hisschakt.

Södra Sveriges Vedproducenter

- redan 4 medlemmar från halland

12 vedproducenter har gått samman för att tillsammans nå en storskalig marknad. Tanken är att vedproducenten står för leverans av kluven brasved. Föreningen köper in, ansvarar för kontroll och mätning vid centrallagret i Stockaryd (Sävsjö) där den torkas, förpackas och lagras för vidare leverans till butik. - En del frågor återstår att lösas men vi tror starkt på idéen, berättar Erik Hjärtfors, Projekt Skog och Design. Intresserade nya medlemmar kan kontakta vedproducent Stefan Axelsson 0481-61905. Se senaste SkogsLAND.

Mikrovågsugn som tork

Timmerstocken behöver torka minst ett år innan den kan förädlas till möbler eller golv. Träforskare i Australien testar torkning av virke i mikrovågsugn, som ska minska torktiden till enbart någon eller några månader. Snart finns en "kokbok" för olika sorters timmer berättar hemsidan: forskning.no

Frodvuxen fura blir stuga

Kan stugproduktion bli en ny marknad för övergrovt snabbvuxen gran?

Skogsråvara som produceras på åkermark har kvalitativa egenskaper som passar dåligt till sågad vara och massa. Den passar bättre att bygga med eftersom den har ett bra isoleringsvärde, menar Sören. Familjen Kabell (0371- 60471) är i full färd med att bygga "otraditionella" timmerhus i Unnaryd.

Tillverkare av träull

Småföretagare använder ofta träull i sina presentlådor. Hos Träull i Markaryd (Göshult) är flera halländska landsbygdsföretag kunder (0433-17306). Lemkes Trä i Ulricehamn är ett annat företag som tillverkar träull av olika träslag och tjocklek; fin 0,1mm, grov 0,2 mm (0321-33 007, www.lemke.nu). Finns det andra tillverkare som kan rekommenderas?

Håll träkoll

Nu lanserar Tränätverket sin Internetportal (www.tranatverk1.se). Ett nätverk som samlar träindustrin i södra Sverige. Kanhända kan kontaktytan vara värdefull för dig. Nästa möte sker i Möbeleriket Lammhult 18/1 kl.

9.30-16.00 då verksamheten 2005 diskuteras samt besök på Norrgavel och Lammhults Möbel. Info Kjell Josefsson, Inst. Teknik och Design, Växjö universitet 0470-708947

6000 nya jobb i träindustrin

Träindustrin i Sverige kommer under närmaste fem åren att behöva rekrytera över 6 000 nya medarbetare. De största behoven finns i Småland och Västra Götaland, men även i Skåne och Halland är behoven stora. Detta framgår av en färsk undersökning som TMF, Trä- och Möbelindustriförbundet publicerar i färsk undersökning. www.traindustrin.org

Träförädlingsmöte i Fridhemsberg

Seminarier Prissättning och torkning (17/11) intresserade ett 20-tal aktiva sågare och småskaliga träförädlare. Missa inte reportagen i SKOGEN från Sågknorren i Knallhult (nr12-04) och Fagereds Trä & Fritid (nr 1-05).

Småsågarförening i Halland?

...Många träförädlare på mötet i Fridhemsberg visade intresse för ett mer sammanhållande nätverk för hela/delar av Halland. - Det var en bra grupp av människor jag fick träffa som kan innebära en stomme till förening, menar Ulf Berglund från Stiftelsen Skog & Trä, sammanhållande kontakt mellan småsågarföreningar i Sverige. - Det är klokt att börja med en låg ambitionsnivå, med huvudsyfte att träffas träförädlare emellan. Med tiden växer ofta behov fram t ex gemensamma utbildningar. En viktig roll har aktörer som tex. Magdalena som kan agera "katalysator", menar han och meddelar att det går bra att kontakta honom (0222-12178) eller resten av SSRF:s styrelse om ni behöver tips och idéer kring bildandet av föreningen. Se mer: www.småsågarna.se (klar i januari).

"Förädlare Träföretagare"

Småsågarföreningen Riks har drivit ett utbildningsprojekt under 2 år med ett tjugotal träffar (inkl. individuell affärsplanering, studieresa) som snart avslutas. Från Halland anammade tre träföretagare möjligheten att medverka: Karl-Arne Eliasson, Mikael Carlsson och Lennart Svenäng. Någon direkt fortsättning av projektet finns inte menar Ulf Berglund (se ovan), men LRF Konsult kommer framöver att kunna erbjuda riktade tjänster mot träföretagare.

Materialbank för byggnadsvård

Fyra unga hantverkare (Karin Johansson, Göran Frank från Heberg, Frank Karlsson från Källsjö, Martin Nilsson från Mellbystrand), med byggnadsvård och gammaldags bygghantverk som specialitet har i likhet med andra stött på problem med att få tag i rätt virke i rätt tid. De utför arbeten åt museer, länsstyrelse och privatpersoner. Dimensionerna finns sällan på lager vilket gör att både kvalitet och likhet med originalet blir lidande. - Vi har planer på att som ekonomisk förening starta en materialbank efter norsk modell. En bank som skulle kunna lagerhålla material åt samtliga hantverkare. De söker i första hand gran, furu och ek av bra kvalitet, meddelar Karin (0346-52053). Stora sågade dimensioner men även moget virke i rundstock

Köper gärna ek

Håkan Johansson (0702-711902) driver Fagereds Trä & Fritid. Han har tillsammans med sin bror byggt upp en såg och mindre torkanläggning. De köper lövstock (helst ek, men även annat lövträ kan vara intressant) och säljer råvaran vidare till snickerier och slöjdare. Bröderna tillverkar fritidsmöbler, skyltar i massiv ek och säljer konstruktionsvirke, tryckimpregnerat virke, stängselstolpar m.m. En nyhet är Trall i massiv ek.

Alltmer halvfabrikat på snickeri

Fridhemsbergs snickeri tillverkar kök och trappor. Olle Karlsson var med och startade firman 1989 som idag har 2 anställda. - Köksdelen utvecklas medan den ursprungliga tillverkningen av fönster och dörrar nästan helt försvunnit. Utvecklingen går mot att

snickeriföretag alltmer köper in färdigfanerade spånskivor och fanerad limfog. Det är det svårt att få tag i svenskt snickeritorrt virke (8-10%) och de flesta snickerier använder importerad råvara (amerikansk ek, finsk björk, dansk bok). Olle berättar att kollegor i "mellersta hallands snickeriförening". träffas någon gång per år. - Vi borde skapa fler mötesplatser mellan snickerier och skogsbrukare/råvaruleverantörer. Har du idéer hur?

Ved säljs efter volym

– Att välja den billigaste veden är som att suppa sig full på lättöl – det går åt en massa flaskor, säger Alexander Kettelholt, som driver företaget Vedman i Oskarshamn. Björkved är kanske det dyraste men ger mer effekt, hävdar han. Idag kan du få allt från rivningsträ till björkved; nyhuggen, lufttorkad eller maskintorkad, svensk eller importerad. Mycket travas i 40 eller 60-literssäckar men man kan också få veden i låda, kubiksäck och container. Det vanligaste kubikmättet är stjälp mätt, men även travat förekommer. Normalpris för en löskubik torr huggen björkved i landet ligger runt 400 kr (200 kr i Vindeln, 375 kr i Malmö och 700 i Stockholm).
ATL 19/3 2004

Lärk tål väta och håller länge

Efterfrågan på lärk ökar och vi importerar stora mängder från Sibirien, berättar Alvar Rosdal (0413-12688) bygger hovbyväxthus och panel i lärk. Han efterlyser torkad, 40-60 år gammal svensk lärk. Alvar som bor utanför Helsingbor, berättar att Jan Lindgren i Örkeljunga som specialsågar lärk, levererat 4000 m³ till bl.a. ett motorvägsbullenplank vid Arlanda.

Juleträd & Pyntegrönt

Söker du uppslag? Skicka efter katalogen från "Bog Madsen i Odense Danmark" (+45 63170717) som visar Pyntegrönt (Nordmann, Nobilis), juleträd, juleträd i potter, kransar, specialprodukter och paketering.
www.bogmadsen.com

"Projekt Juleträd"

En bordsgren i bordsformat kan bli nisch för landsbygdsföretagare tror forskare på Garpenberg som "uppfunnit" minigranen. Pinus eldarica, en tall från Afghanistan, har visat sig lämplig att odla för att bli en liten "julgran" i bordsformat. Den sås i maj-juni och efter tre månader har det vuxit till lämplig storlek och form. Plantan placeras i växthus tills julen närmar sig.
SLU skog 090-7865800

Grann gran ger klöver

- Omsättning i landet på julgranar inkl. pyntegrönt rör sig om ½-1 miljard kronor, menar jägmästare Linda Paulmann som i sitt examensarbete granskat utbud, efterfrågan och lönsamhet för julgransodling i Sverige. Danskarna producerar 11-12 miljoner granar per år som de exporterar till bl.a. Tyskland och Storbritannien. I Danmark finns 4000 odlare och ett 50-tal grossister. Hennes arbete visar på goda avanser.

Bra pris på gran till hotell och banker

En av Sveriges största julgransodlingar ligger i Degeberga (Skåne) som säljer 20.000-25.000 granar varje år. Här finns gran för alla smaker; breda, smala, öppna, täta, stora eller små. - Vi är på väg att fördubbla produktionen, säger Gunnar Göthner och berättar om plantor han satte för tio år sedan är färdiga att skörda. Träden kräver en hel del skötsel och trimmas några år före skörden. De riktigt täta träden med "Kalle Ankalocken" säljs ofta till hotell och banker och betingar ett betydligt högre pris än vanliga rödgranar. Företaget har ett 10-tal man som hugger/lastar granar för transport till olika platser i landet. 044-35 00 10,
www.gunnarsgranar.com

* = referat från artiklar i HS Tidskrift. Flera av dessa ligger på hemsidan
www.hs.halland.net – landsbygdsutveckling/ idéarkiv

Även om denna bransch intresserar dig mest så läs även Affärsutveckling och Upplevelsenäring

Av Magdalena Petersson, Hushållningssällskapet Halland